

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvenredni ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr. po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristo petdeset pet- vrste 6 kr. če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štampilj za 30 kr.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovški cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“.

Opravištevno, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši

Vabilo na naročbo.

S 1. avgustom se začne novo naročevanje na dnevnik „Slov. Narod“, kateri velja: Za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za četrt leta 3 gld. 30 kr.

Za mesec avgust 1 „ 10 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za četrt leta 4 gld. — kr.

Za mesec avgust 1 „ 40 „

Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer:

Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr.

Po pošti sprejemati „ 3 „ —

Novi naročniki dobodo dozdaj v listu natisnjeni del francoskega romana „Meta Holdenis“, v posebnem odtisu zastoj po vrhu.

Ob enem zopet prosimo, da oni gospodje, ki so nam še kaj na dolgu, precej poravnajo.

Administracija „Slov. Naroda“.

V Ljubljani 29. julija.

Poljski „Kraj“ od 24. jul. prinaša dolg članek v katerem polemizira s konservativnim „Czasom“ o tem, ali je Poljakom napadati ministerstvo ali sistem vladni, ter se odločuje za oboje skupaj. Na konci članka pak se dotakne vprašanja, katerega je tudi „Czas“ sprožil, namreč nasveta, naj se federalisti tudi v religiozno-cerkvenem zedinijo.

Kraj piše: „Stranka, v kateri je tako imenovana „rechtspartei“ samo skrajna desnica, in h kateri spadajo pri nas Smolka in Čartorijski, pri Čehih Gregor, Sladkovski, Čizek, pri Slovencih Vošnjak in Zarnik, pri Nemcih Fischhof in Schäffle, — taki stranki nij potreba začenjati boja na polji religioznem, ker bi to dovelo samo do disputov

teologičnih, kar bi nas vodilo do razbitja stranke, in to v onem času, ko je zavoljo političnih vprašanj od zgorej samo pot kompromisov med soboj mogoč.“

Na dalje razpravlja „Kraj“, da cilj ki ga vsi imamo, je, vreči sistem centralističen. Za ta cilj bode potreba moči vseh federalistov: naj bodo Nemci ali Slovani ali Rumuni, konservativci, demokrati, katoliki, protestanti ali judje. Vsak, ki pripada k opoziciji, je dolžan pospeševati solidarnost posameznih strank med soboj. To morda ne terja simpatija eden do drugega, a gotovo to terja interes vsacega izmed nas.

Iz teh modrih besedij poljskega lista vidimo prvič, da nekateri rehtspartajlerji, tudi med Poljaki hočejo, da bi se vse najnaprvo njim upognilo in potlej še le daljna politika tirala. Ko bi to ne bilo tako, zakaj bi „Kraj“ rotill svoje rojake naj za božji čas ne rinejo cerkvenih vprašanj v narodno politiko, kjer nima nič opraviti. Drugič pa vidimo, da so Poljaki v tem še vendar pametnejši, nego so naši prvaki, kajti oni se bodo zmirili.

Pri nas smo mi prej pač dolgo enako govorili. Žalibog da zastoj. Razpok je zdaj res gotov. Naj se pa naši nestrpljivi pravničarji in prvaki tudi post festum iz modrih besedi drugega Slovana kaj nauče in si ta nauk k srcu vzamejo, ako jim je res kaj za narod. Kajti če nij mogoče edinstvo v načelih, mogoči so kompromisi, na poštenu podlagi, — narod čez vse!

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 30. julija.

Volilno gibanje je že precej živahno. Tudi ustavoverci se gibljejo na slo-

venskih tleh. Nedavno je sklicalo „nemško“ društvo iz Gradca, ali upravo ml. grof Atems nekaj volilni shod v Brežice. Pri njem so se zbrani možje tudi pogovarjali, ali bi ne kazalo, združiti se z Mladoslavenci in ne postaviti posebnih kandidatov; a sklenili so, svojega kandidata postaviti, ker je že pri poslednjih volitvah bil zmagal ustavovorni kandidat g. Janežič. „Nemško“ društvo v Gradcu dela za veliko Nemčijo, njemu so vse dežele do Adrije nemške; čudno se nam tedaj zdi, kako mora tedaj misliti na združenje s katero koli slovensko stranko. Kar zadevlje kandidata, ki ga hoče postaviti nemško društvo, priznava „N. Fr. P.“, da nema upanja zmagati proti dr. Vošnjaku, tem menj, ker so z brežkim okrajem združeni okraji Celje, Laško, Vransko, Gornji grad in Šoštanj. „Dr. Vošnjak, pravi „N. Fr. P.“ je jako priljubljen pri kmetemskem prebivalstvu in njegova volitev je tem gotovejša, ker se ustavoverci ne bodo upali, eno svojih korifej njemu postaviti za nasprotnega kandidata. Ustavoverci naših kmetijskih občin so politično pametno ravnali, da so fuzijo z Mladoslavenci odvrnili (lahko odvrniti, kar nikdo ne ponuja. Ured.) kajti premalo dotikajočih se toček je med njimi in nemško stranko (istina!).“

Na volitve v državni zbor bode, kakor se že zdaj kaže, vlada silno upljivala; posebno hoče to storiti na Gališkem, v Bukovini in v Dalmaciji, pa menda tudi drugod. Mi Slovenci smo vajeni na vladno pritiskanje pri volitvah, bodemo je še tudi zdaj prenašali.

Minister **Stremayr** gre v krapinske toplice in ga bode med tem časom minister Unger nadomestoval. Ker tudi ministerski predsednik Auersperg hoče na odpust iti, bilo bi iz tega soditi, da ministerska kriza še nij tako blizu.

Minister **Ziemiałkowski** se je podal v Švajco. Njegov organ „Dziennik poljski“ piše proti židom in Rusinom. Ustavovorni listi tedaj žugajo ministru, da bode on pred alternativo postavljen, ali braniti ustavovorno stranko ali pa svoj ministerski sedež pustiti.

Listek.

Meta Holdenis.

(Roman, francoski spisal Viktor Cherbuliez.)

Poslovenil Dav. Hostnik.

Drugi del.

IV.

(20. nadaljevanje.)

— Kaj hočete reči? vprašam jaz.

— Verjemite samo svojim očem, mi odgovori. Želim, da bi ne bilo istina.

Zares, godilo se nij v Charmilles-u nič, česar bi bilo vredno omeniti; toda, naj reče aritmetika kar hoče, nič pa nič je včasih ipak nekaj. Gospod Mauserre, do cela odzdravljen, pečal se je se zgodovino, pa, akopram se je bila njegova hčer vrnila, jej nij izročil posla kopistovega; — povedal sem vam, da je imela Meta lepšo pisavo od gospe d' Arci. Videl sem še, da je ohranil navado, sprehajati se vsak dan po zajutreu časi kaki

dve uri v parku. Spremljali ste ga samo Meta in Lulu; nekaj indiskretnega se mu je usililo. Hladni in čmerni obraz je hotel kazati mimogredé, kakor bi ga ne bilo treba. Pripoznati se mora, da je njegov značaj po boleznih nekako čuden postal. Bil je tamn, molčljiv; za njegovimi melanholijami pa je prišlo čestokrat malo prenapeto veselje. Ako je imel človek plerezijo, je čisto naravno, da ima to upljiv na njegovo čud, in večkrat se mora prizanašati povestničarju, ako se trudi, da bi razsvetlil nekoje kontroverzne točke Pazzijeve zarote. Tudi Meta sama nij bila taka, kakor običajno. Bila je razmišljena in v tem stanu je vrtila oči sem ter tje ter gledala, kako so letale. Časi se je zapazilo nasprotno na njej nekaj vzburljenega, nekaj prenapetega; imela je zopet teško sapo, da bi kmalu kdo mislil, da v sobi nema zadosta zraka za svoja pluća in za svoje nade; — a treba bi bilo biti gospa

d' Arci, da bi si domišljjal, da se je kaj nadejala. Bolj naravno je bilo misliti, da je utrujenost in probeđene noči pri bolnikovej postelji slabo učinjalo na njeno zdravje.

Na večer mojega dohoda je pela Meta čarovnim glasom ne vem uže katero arijo iz Don Juana, pa postane namah zelo blede ter pade na moč znak. Gospod Mauserre je bil k sreči ravno za njenim stolčkom, da jo je vjel, ter jo odnesel v fauteuil. A kako prenesti žensko, da bi se je ne dotaknil? — Odloživši svoje breme si valjda nij mogel urno oprostiti rok; pri petdesetih letih človek nema ročnosti mladeničeve. Drugo jutro se norčuje neprizanesljivi gospod d' Arci iz Mete poradi njene omotice; neustrašen sprejme njegov tast te pike.

Kar se mi je zdelo gotovo, je, da gospa Mauserre-va ne misli nič hudega; imela je vsakdanji obraz, vsakdanjo lepoto, vsakdanje smehljanje. Verovala je v svojega so-

Na **Češkem in Moravskem** je vlada že skoro vse narodne hranilnice in založnice dala preiskati, misleča, da bo našla kake nered, ki bi jej potem dale povod, te narodne zavode uničiti. Zdaj po več mesečnem preiskavanju se kaže, da imajo hranilnice in založnice svoje račune v najboljšem redu. „Pokrok“ se zato obrne proti vladnemu „Prager Abendblatt“, ki je še nedavno skušal denuncovati češke založnice in dokazuje, da so vse ovadbe šle samo od židovskih oderuhov. Vlada bi se morala veseliti materijelnega napredka narodov, pa ga še zatira.

Vnanje države.

Ruski „Golos“ poroča iz Petrograda, da je 23. julija prišel tje poslanec emira kašgarskega, Molah Hodja - Turap - Umora. Kašgar je imenitno kupčijsko mesto za Kuen Luenom v kitajski pokrajini Tian San Nanlu na jugu od Kokana, ki je že pod vrhovno oblastjo Rusov. Emir kašgarski se je pred dvema leti odtrgal od kitajskega cesarstva po izgledu jarkanskega emira. Stanovaleci teh dežel so mohamedani, kakor sploh vsi narode srednje Azije, in se razlikujejo kot taki od Kitajcev v marsičem. Kitajci se pripravljajo sedaj, da te oddaljene pokrajine zopet podvržejo, za to je poslal emir svojega poslanca v Petrograd, da zadobi, ako mogoče, varstvo Rusov. Tako daleč že sega ruski upliv.

Francoska narodna skupščina je nadaljšala zborovanje za nekaj dni, da pregleda še nove trgovske pogodbe z Angleško in Belgijo. Potem pa začne svoje delovanje permanentna komisija, ki obstoji iz 16tih monarhistov, dveh udov levega središča in sedmerih udov zmerne levice. Kakor se vidi so se monarhisti pri tej volitvi še zadosti zmerno vedli, kar bi jim bilo večkrat pripočati. Vendar pa ima stvar le formalno vrednost, ker imajo monarhisti vendar v komisiji absolutno večino. Republikanci bodo pa napravili poseben odsek, ki bo za čas počitnic skrbel za to, da se vse stori kar zahteva udeležje stranke. Med tem ko bo zbornica praznovala, se bo vendar enkrat začela končna obravnava proti Bazainu. Obravnava bo v gradu Compiegne, in se že pripravljajo prostori za to. Obravnava bo ta zanimiva, in bo trajala dalj časa, ker je materijal silno obširen.

Orleanski „Journal de Paris“ piše, da Nemci še zmirom niso opustili kandidature princa hohencollernskega na španjski prestol. Mnogi nemški agentje delajo baje zanj med Karlisti. Tudi famozni Santa Cruz je bil neki z njim v zvezi. „Hohenzollern u. kein Ende“.

Dogodki na **Španjskem** obračajo občno pozornost nase, ker je ondi kljubu

silnej vročini nastalo živahno gibanje. Republikanski vojaki so 26. julija napadli Valencio. V prvem napadu sicer niso bili v stanu mesta vzeti, pa dvomiti nij, da ga podvržejo; 27. se je imelo začeti mesto bombardirati, ako se prej ne uda. General Contreras v Cartageni je izdal ukaz, v katerem se smatra kot zastopnik onih 60 radikalnih poslancev, ki so izstopili iz kortesov, ter dekretira, da naj se primejo udje republikanske vlade v Madridu. Se ve da se ta ukaz brezumnega generala ne bo izvršil. Nemškega kapitana Wernerja pa je Contreras vendar tokoli ostrašil, da je ujete upornike parnika „Vigilant“ izpustil. Uporniki v Cartageni imajo tri oklepne fregate in vojni parnik „Fernando el Catolico.“ Zugali so, da napadejo veliko nemško brodovje, ki obstoji iz fregate Friedrich Karl in še dveh družih brodov. in da ustrele pruskega konzula in njegovo družino. To je napotilo pruskega poveljnika, da nij tiral stvari do konca. Kortesi v Madridu so odpravili med tem kazni smrtjo, in so začeli razpravljati novo ustavo. Karlisti, ki so se pripravljali, da obležejo Bilbao, so to menda opustili. Skušali bodo brže, da pri sedanjih homatijah dobe kolikor mogoče dežele v oblast, da pridobe več pripomočkov. Pa Španijo še ne bodo podvrgli tako hitro.

Nemška vlada je desauvirala ravnanje kapitana Wernerja, ki je baje na svojo roko vzel parnik „Vigilante“ pri Cartageni. Bismark je menda sprevidel, da mu ne kaže, jemati upornih ladij na korist španjske vlade. Kapiten Werner se bo moral opraviiti.

Dopisi.

Iz Št. Jarneja na Dolenjskem 27. jul. [Izv. dop.] Novi list „Slovenski Tednik“ je bil, kakor na več kraje tudi v Šent-Jarnej na ogled poslan, in ker je nam dopal, dobil je res mnogo naročnikov. Ko so duhovniki zapazili, da se je že močno vgnezdil, je bilo že grmenje pretečeno nedeljo na prižnici zoper njega. Prepovedali so ga brati, ali to vse nič ne pomaga, naročnikom list dopada, ino bodo ostali tudi za naprejšnjo podporo stanoviti kakor skala. Žali Bog, da so pri nas še ljudje še prav daleč za drugimi izobraženimi narodi. Verujejo še skoraj sploh po kmetih na coprnce, potle pa, da duhovniki točo delajo ali ustavljajo, in se ne dajo od te neumne prazne vere odpraviti.

Ponesrečilo se je, da smo imeli soboto 19. t. m. hudo vreme. Toča je nam pokončala letino, sadne verte, vinograde večjidel,

sploh, naredila po nekaterih vinogradih tako veliko škodo, da ne bo trta 3—4 leta k sebi prišla. — Ljudje so se od žalosti jokali, veliko jih bo na beraško palico spravilo, začel je glas po vaseh od ust do ust hrmeti, „da so gospod fajmošter točo napravili“. Dobro za duhovne, da se še kakšen omikan človek v kakšem kotu najde, da reče (ko kmetje zmirom povprašujejo), da to nij res, da duhovniki toče delati ne znajo. Ali bi ne bilo boljše, da bi duhovniki, ker jim na kmetih nobeden ne nasprotuje, bolj za omiko ljudstva skrbeli, pa ne versko politiko na prižnici gonili, od katere še kmet malo ve?

Dobili smo te dni gasilnico od gospod A. Samassa iz Ljubljane. Ko smo ž njo poskušnjo napravili, se je prav izvrstno obnesla. Plačali smo jo že precej, če prav nij hotel gospod župnik nič zraven pomoči.

Domače stvari.

— (Četrty zvezek „Listkov“) je v „narodni tiskarni“ v Ljubljani ravnokar izšel in se dobiva po 25 kraje. Razpošlje se ob enem tudi knjigotržcem. (Glej zadaj uredniško naznanilo „Listki“.) Zvezek ima 140 strani. Obseg je popis potovanja v Italijo spisal Paulus. Dalje Gogolova novela „Plašč“ iz ruskega življenja. Končema profesor dr. Kreka razprava „o izdaji slovenskih narodnih pesni“.

— (Ljubljanska gimnazija) je končala šolsko leto v ponedeljek. Iz poročila je razvidno, da je štela početkom leta 437, konec leta pa 386 učencev. Po narodnosti je bilo Slovencev 313, Nemcev 71, Italijanov 1, Hrvatov 1. V prvih dveh razredih, kjer sta slovenska in nemška oddelka, 45, v nemškem 12, v drugem v slov. oddelku 37, v nemškem 10. V programu se nahajata nemška spisa „Zur Geschichte von Krain, Görz und Triest“ od prof. Heinricha, in pa „Ueber philosophische Propädeutik“ od prof. Nejedlita. Slovenskega spisa nij nobenega.

— (Bolezen kozé) se nahaja še zmirom v Vižmarjih, Mednem, v Medvodah, v Preski itd. po okolici ljubljanski. Isto se nam poroča iz okolice Kranjskega mesta.

— (Fajmošter v Čemšeniku) si je nogu zlomil tako nevarno, da mu jo bodo morali najbrž zdravniki odrezati.

proga, da vi gotovo ne verujete bolj v boga, gospa; imela ga je za nadnaravno bitje, ki nema splošnih slabostij, čegar lojalnost je bila tako nepokončljiva, kakor beseda Jupiterjeva, kadar je prisegel pri Stiksu. Ta, kakor kristal čista duša, si je domišljevala, da je ves svet transparenten, kakor ona, in da je nij stvari, ki bi bila njej skrita; — pa saj, ali se jej je kaj skrivalo. — Zdelo se mi je, da si je tudi gospa d' Arci slepo prisvojila posebnosti svojega soproga. Gospod Mauserre jej reče neki dan vpričo mene: — O! ljuba moja, ko bi ti gospod d' Arci opoludne svojim odločljivim glasom trdil, da vidi zvezde, zagledala bi ti po kratkem obotavljanju zares celo rimsko cesto z vsemi njenimi zvezdicami.

29. avgusta popoldne grem v atelier, ki je bil, kakor vam znano, v prvem nadstropji osamljenega stolpa kakih sto korakov od gradu. Lotim se zopet z gorečnostjo Boabdilove slike. Da bi bil siguren, da me

ne bo nihče pri delu motil, zaklenem duri in potegnem ključ iz njih. Pol ure slikam, pa mi prinese veter skozi na pol odprtjen okno mrmljanje in korake. Bila sta gospod Mauserre in Meta, ki sta se, spremljana od otroka in bono, vračala z navadne promenade. Stolp je bil sredi ploščadke, ki je podajala razgled proti gradu; na enem kraju je bila nihaljka. Lulu prosi bone, naj jo guga; izprva sem čul samo močno smijanje. Kmalu se mi zdi, da se dve osobi bližati. Potrka se na duri; izkuša se odpreti; jaz se ne ganem. Osobi odideti, misleči, da je atelier prazen; obsegal je ipak dve ušesi, ki sti pazili, dobro vedoč, zakaj.

Med tem, ko se je Lulu nihala, sti oni dve osobi, ki nijsti mogli v atelier, korakali po esplanadi. Ko prideti zopet bližje, vjamem ostanke nekajih besedij njune konverzacije. Bile so izprva le prelomljene besede, potem stavek, izgovorjen z velesladkim glasom: Še nikdar nij nihče ljudij tako poznal.

Približati se; vstaviti se baš pod mojim oknom; taisti sladki glas začne: Ah, gospod, vi nijste ustvarjeni le pisati zgodovino, temveč jo tudi ustvarjati. Zakaj nijsem kraljica, ali cesarica? V Charmilles-u bi iskala prvega ministra. Potegnula bi ga iz njegovega zavetja, rekoča mu, da so vzvišeni možje last družbine, da jim bog ne prepušča poditi od sebe zmožnosti, ki jim jih je podaril.

Gospod Mauserre odgovori živahno: — Vi ste krutá. Ali ne veste, da bi odrli rano, ki se je jedva malo zacelila.

— Oproščajte, odgovori potrtem glasom. Govorila sem prehitro, pozabila sem...

— Vi me imate pravico trapiti, govori on. Vam-li nijsem življenja dolžan. — Molk. Potem govori zopet gospod Mauserre dolgo časa potihoma. Njegovega govora nijsem čul, razen sklepa, ki ga je govoril mirnim glasom: — Ko sem doprinašal ono žrtev, nijsem meril njenega obsega.

Po teh besedah počneta iti. Glej, o čem

— (Na ujčkalnici) ali guncalnici v neki krčmi na ljubljansko-dunajski cesti si je 11 let stara deklica nad kolenom nogo zlomila.

— (Strela je ubila) hlapca Tomaža Nagodeta blizu Logatca, ki je ob hudem vremenu šel vedrit pod veliko smreko, v katero je strela udarila.

— (Vihar.) V Podgorji in v spodnjih Razborjih pri Slovenjem Gradci je bil vihar. Voda Velunjščica je vsled velicega dežja izstopila iz struge in preplavila polja in travnike. Vihar pak je poslopja poškodoval.

— (V Jastrebarskem) na Hrvatskem je pri zadnji nevihti taka grozovita toča padala, da je eno samo zrno, katero so nalašč vagali, tehtalo tri funte.

— (Sveti Anton, daj moža!) Iz Kamnika se nam piše: O človeku, ki nema evenka, se navadno reka, „da ima žabo v žepu“, o nekterih deklicah pri nas se utegne tudi enak pregovor udomačiti. Čujte! — zakaj. Med mnogimi ženskimi rožicami, ki v našem predmestju cvetó in puhté, bili ste tudi dve, katerima se nij posrečilo, dobiti v svoje ljubeznjive zanjke kacega častilca ali fanta, kar je gotovo velika nesreča za žensko srce. Pa omenjeni dve ste hoteli srečo prisiliti in dobiti si fante na vsak način. V svoji srčni stiski prašati neko baburo za svét, katera jima naroči naslednji „recept.“ Vsaka naj vjame zeleno žabo, jo v piskru na primernem kraji zakoplje in potem čaka tako dolgo, da od žabe ne bode družega nego kosti. Med kostmi pa bode vsaka našla koščene grabljice in koščeno kladivo, katera orodja imata čudovito moč v sebi. Če se z grabljicami deklica dotakne zaželenega fanta in reče: „Moj!“ je po njem. Ne pomaga mu nič, za njo mora, če bi bilo na konec sveta. Če ga pa s kladivom udari, se znebi vsacega fanta, če bi bil še tako silen. — Lehko si mislite s koliko strastjo ste se naši deklici poprijeli te copernije in kako ste lazili po drevju, da bi vjeli čudovito zeleno žabo. A dve drugi deklini, ki ste bili v istem položaji, ste jih zasledovali in jima zakopane žabe ukradli in je za svojo rabo zagreblji v mravljiščih. Pri tem pa so je zasačili fantje, copernija je bila ob moč. Deklici niste dobili še do zdaj zaželenih fantov, pač pa zasmehevanja in sramote dovolj in menda ste gledé vraže ozdravljeni. Šegavi fantje pa

se pogovarja, kadar se šeta po parku! mislil sem si, pobirajoč čopič, ki mi je padel z rok.

Nekaj minut pozneje začutim ju zopet pod oknom; zopet napnem uho. — Vi govorite o izravnavi, reče gospod Mauserre, meni je znana le ena, tista ki se izvrši s staranjem, in vem, da pride čas, ko človek misli, da še lastnih kesanj nij vreden.

— Ne mislite na to, gospod; oni čas vam ne pride še tako naglo.

— O! da; kaj mislite, koliko sem star?

— Jaz ne vem. Vi bi znali imeti, gospá soproga in vi, ona malo menj, vi malo več nego štirideset.

Zasmeje se na lahko. Ta smehljaj mu je prišel iz onemoglega srca.

— Vi ne poznate; vzemite jih gospé deset, meni jih pa dvanajst pridenite, pa boste imeli pravo število.

— Kak lažnik je vaš obraz! reče ona. A žalim ga, on govori resnico. Mladost vašega srca in duha je večna, vi ne boste ni-

vsled te dogodbe srečavše deklice radi nazdravljajo: „Dobro jutro Anica, kaj pa žaba?“

— Deklice pa zarudé in beže brez odgovora naprej. —

Razne vesti.

* (Zbor učiteljev) v Gradci je izrekel, da verski poduk, kakor se zdaj v ljudski šoli godi, se ne zлага z načeli umne izreje in terja preuredbo sedanje metode verskega poduka.

* (Čehi) na Češkem imajo 29 srednjih šol narodnih. Nemci pa 24. Da si se jim po številu in primeri še krivica godi, vendar ne taka, kakor nam Slovencem, ki nemamo nobene srednje šole.

* (Fr. Palacki) je te dni obiskal svojo rojstno vas na Moravskem Hodslovici, in bil navdušeno od tamošnjega prebivalstva pozdravljen.

* (Gozdni požari) se množé v sedanji hudi vročini dan na dan. Velik požar je bil preteklo nedeljo v štajerski občini Humberg. Pogorelo je 80 hiš in družih poslopij. Nekaj ljudij je prišlo ob življenje. Dva laška delavca, katera so dolžili požiganja, je razkačeno ljudstvo ubilo. Škoda je velika.

* (44.000 gold.) je „Neue Freie Presse“ na inseratnem davku visokemu čaru dolžna; a nikjer še nismo čitali, da bi se bila proti njej pričela sodnijska preiskava, kakor se je o svojem času zgodilo proti Skrejšovskemu in Gregru.

* (Utopljeni.) V Petrovardinu se je 12. julija t. l. zgodila velika nesreča. Mnogo ljudi, največ oficirjev s svojimi rodbinami so se na čolnih blizu brega Donave navzgor vozili. V enem teh čolnov je bilo 23 oseb. Po neukretnosti veslarjev pride čoln do srede Donave, kjer vodá silno dere. Valovi ga naglo neso navzdol proti pontonskemu mostu. Čoln treščí na pontone in se zvrne. Vseh 23 ljudi pade v vodo, osem jih je utonilo, med temi dve hčeri polkovnika Boniperti. Več nesrečnih sta rešila dva mlinarska fanta, ki sta z malim čolnom na pomoč prihitela.

* (Knez Milan.) Zavoljo hude vročine bode srbski knez Milan še le prve dni septembra na Dunaj k razstavi potoval. Iz Dunaja gre v Pariz in London in ostane potem nekaj časa v nekem francoskem kopališču.

* (Pred parisko sodnijo) je te dni stal pred sodbo mlad človek, ki je bil očeta in mater ubil. Nobenega kesanja nij kazal. Predno so ga na smrt obsodili, vpraša ga sodnik: „Ali imaš še kaj za svoje opravičenje ali zagovarjanje povedati?“ Lopov odgovori: „Jaz upam, gospod sodnik, da boste imeli usmiljenje z menoj siroto, ker nemam več ne očeta ne mater.“

kdar stari. — Preneha ter zaklikne nad bono, ki je nihala Lulo: — Varujte, ne tako visoko! — potem govori: Glejte jo, pravo izravnavo. Oživelí boste v tem ljubem otroku, ki vam je v vsem podoben. Oh! zadela sem drugo rano. Da bi se dala tá druga kmalu zaceliti, da bi prišel dan, ko bi vi Lulu mogli sevsem zvati vašo hčerko!

Z močjo udari on s palico po stolpovem pragu ter reče s kratkim glasom: ko bi vi poznali zakon, vedeli bi, da je to nemogoče.

Dolgo časa nijsem zopet ničesa slišal; mislil sem, da tudi ničesa več ne bom. To bi bilo škoda; njijun razgovor me je zanimal. Dobro da Lule nihalka nij nič menj zanimala, kar je bilo uzrok, da se je naredila še ena promenada, da sem slišal nekaj minut pozneje važno izrečene besede: — Vi tedaj mislite, da tudi ona trpi?

(Dalje prihodnjič.)

* (Utonjenci na Angleškem.) V tej zadevi ima Angleška posebna določila, kakor tudi v marsičem drugem. Ako kedo na Angleškem utonjencu hoče pomagati, pa mu ne more, temveč le mrtvo truplo iz vode potegne, dobi vendar le državno darilo. Ako pa utonjenca reši smrti, ne dobi nič. Ako zdravnik, ki je poklican na pomoč, nezvestnega utonjenca obudi in pri življenji ohrani, se mora zadovoljiti z dobro zavestjo, ako pa utonjenec umrje, dobi zdravnik 14 tolarjev.

Narodno-gospodarske stvari.

Za svilorejce.

(Spisal J. Pohlin.)

Ker ste bili tako dobri, moje popotovanje in bavljenje v Gorici svilorejcem v „Slov. Narodu“ naznaniti, hočem vam tudi letošnji izid prodajanja svilnih pridelkov popisati. Peljal sem s soboj 328 funtov umorjenih skozi 4 tedne sušenih mesičkov. Ali tudi tam nij bilo kupca na lanjski kup, zakaj letošnje leto je cena jako pala, kakor boste v sklepu tega mojega pisanja prepričali se, tako da se nijsem upal prodati. Že sem si pri g. Strajncu, uredniku goriškega kmetijskega časnika eno sobo izprosil, v kateri sem mislil blago do meseca Kimovca hraniti in se brez vsega dokončanja domov vrniti. Ker pa nekaterim svilorejcem ne bi bilo prav, ako bi bil brez novcev domov prišel, namenil sem si rajši 4 do 5 dnij tam ostati in ponujal sem te dnij pridelk Lenassi-ju, monfalkonski, farški in videmski fabriki, ali vsak dan je šel kup — nazaj. Poprej so mi Videmci pisarili in me vabili naj z blagom tja pridem, ali ko sem prišel, to se ve da le z muštrom, nij nobeden hotel več od kupčije znati. Povrnil sem se v Gorico in šel na prvo h kmetijski družbi in potem k c. kr. poskuševalnemu stacijonu svilorejce v Gorici povprašat, kako, in ali bi se najbolji kup doseči mogel. Mislil sem si, vsaj tukaj mi bodo šli z odkritosrčnostjo na roke, ker podpora kmetovalstva je njih namen, za kateri namen jim vlada veliko novcev daje. Ali vodja kmetijske družbe mi nij znal nikakovega kupa, niti kupca povedati; pa saj tega ne bi bil storil, ko bi ga prav znal, zakaj on je trd Lombardec, kateri skrbi, ako prav na naši zemlji in ob našem kruhu, morda bolj za Viktorja Emanuela nego za svilorejce maledette Austrie. Pri c. kr. stacijonu pa tudi nijsem mogel kupa izvedeti, ker prvi dan nij doma bilo vodje (Dečko od 20 let je vodja! Goričani se mu le smejejo.) Drugi dan ga zopet zato v pisarno nij bilo, ker se je po noči blizu njegovega stanovanja pepel pod streho vnel. Ravno tako ga nij bilo tudi 3. dan. Četrty dan, ko sem od enega svilorejca okolo 82 funtov neumorjenih kokonov za prodati dobil, in katere sem zato, ker so na potu metulji ven prišli, naglo moriti moral, šel sem spet na prvo h kmetijski družbi za privoljenje prosit, da smem v njih peči moriti. Ali tukaj mi je bilo rečeno, da so vse svilorejno orodje c. k. stacijonu za svilorejo dali, in da naj tja morit idem. Ker je pa ta stacijon daleč zunaj mesta in ker je jako vroče bilo in se voznik branil voziti tako daleč, šel sem poprej h kruhopeku prosit, da bi pri njem moril in mu plačal. Ali ta mi odgovori, da, ako bi on to storil, 14 dnij ne proda kruha. Primoran sem bil tedaj dolgo pot k stacijonu delati in prositi da smem tam moriti. Ali kaj se mi zgodi? Ko dojdem na stacijon z blagom, kjer seveda že spet vodje nij bilo, nego sam sluga, začne ta mene in pomagáče iz vrta goniti rekoč, da nemajo priprave in zakaj da to blago v Gorico vozimo, da naj si ga doma držimo i. t. d.

Tako gredo tiste gospodske, katere imajo od vlade obilne subvencije za podporo kmetovalstva, svilorejcem na roke! One ne storijo nič, če pa stranski človek sam pridelek v prodaj pelje, ga pa mešetarji in prekupovalci na polovico ogoljčajo na polovico pa okradejo, kakor se je Mariji Lavfar iz

Vač godilo, kateri je kmetijska kranjska družba (kar tudi nij bilo prav) nasvetovala se 40 fanti svilomešičkem v Gorico prodajati. Še bolj bi jo bili oropali nego so jo, ako ne bi bil jaz prišel. Iz tega se vidi, da od I. svilorejnega društva v Metliki do c. kr. poskuševalnega društva sviloreje v Gorici svilorejec podpore nema. Sreča da nam je g. Lenassi po 177 soldov umorjene suhe platil in mu moramo biti hvaležni ako ravno jih je tako izbral, da je polovica v „škart“ prišla. Morebiti da jih tudi on ne bil na kup plačal, ako ne bi znal da sem jaz vse strune napel; na vsak način mu gre pa čast, da on nij rojaka zapustil. (Dalje prih.)

— (Vina se pridela na Kranjskem) povprek 393,413 veder, v vrednosti od 1 milj. in 902.120 gld. Vino raste v Vipavi na 4391 oralov zemlje, v krškem okraju na 5495, v novomeškem na 4263, v metliškem na 3608, v račeškem na 1619, — skupaj na 19,376 oralih (johih) zemlje. Tako je c. kr. vlada preračunila.

— Polhov se vjame ob dobri letini 800.000 na vsem Kranjskem, kjer so, t. j. na Dolenjskem in Notranjskem.

— Založnic je na Češkem nad 300. Že to število kaže, kako marljivi so Čehi in kako so skrbeli za svoje materijalno uredjenje. To jim je tudi veliko pripomoglo, da so politično tako izvrstno uredjeni in organizirani. To je vlada sprevidela in namestu, da bi te narodne zavode, ki pomagajo narodno blagostanje poviševati, branila — zatira jih! To je le v Avstriji mogoče.

Tržna poročila.

Iz Pešte 27. julija. Vreme je zmirom prav ugodno; sredi tedna je tudi deževalo, kar je za krompir, turšico in seno žeti silno potrebno bilo. Žetev še nij končana, delavci so dragi in se teško dobodo. Druga leta so tudi vojaki na odpustu pri žetvi in mlačvi pomagali, letos pa nij slišati. Pšenica in rež se že mlatita, a slabo nasujeta tako da mlatiči nijso zadovoljni z 10. vagonom, temučisti več izmlatka zahtevajo. Nove pšenice se je 15.000 centov prodalo po 6 gl. 20 kr. do 6 gld. 40 kr. V ječmenu in reži pa nij bilo kupčije. Rež je po 4 gold. 20 kr., oves po 1 gold. 60 kr.; seme od repice po 9 gld. 50 kr. do 10 gld. za 150 funtov. — Mlini še zmirom ne delajo, čakajo na letošnje žito; za to je skoro vsa moka, zlasti črna, prodana in v ceni poskočila. — Ovčje volne se je ta teden dosti privozilo, cena se je pa za 3 do 4 gld. ponižala. — Svinjska mast se barantuje v terminu meseca avgusta po 27½ do 28 gld. za cent; špeh po 30 do 31 gld. — Lipno cvetje je po 40 do 50 gld cent. — Od nove strdi se je kaj malega spečalo po 20 do 21 gld., a pričakuje se letos dosti strdi in za to kupci še čakajo; vosek je po 87 do 95 gld. cent.

Iz Dunaja 27. julija. Žitna kupčija je prav živahna in se žitne cene močno povišajo. Pšenice se malo privaja; poskočila je v ceni za 30 do 40 kr.; cene so različne teška ogerska pšenica (po 86 funtov) prodala se je po 7 gld. 60 kr. do 7 gld. 70 kr., lehka po 6 gld. 80 kr. do 7 gld. colni cent. Rež je slaba, a prodaje se po 5 gld. 70 kr. do 5 gld 90 kr. vagan. Ječmen je dosti nasul, zrnje pa je drobno; cena mu je po 3 gld. 30 kr. Režena moka se je za 70 kr. podražila.

Poslano.

G. Miha Herman piše v „Vaterlandu“ štev. 205 dne 27. julija t. l.: „Poizvedel sem iz nekega vira, katerega bode g. dr. Vošnjak sam imenoval zanesljivega in ki ga mu na njegovo željo hočem imenovati, da je nemško-liberalni graški „Volksbildungsverein“ njemu (dr. Vošnjaku) ponujal „Dorfbote“, kate-

rega izdava to društvo in pa denarno podporo za izdavanje „Tednika.“ Dalje pravi g. Herman, da mu je neki študent povedal, da je on (študent) iz drugega vira slišal, da „Tednik“ res iz dispozičijskega fonda ustavovercev denarno podporo dobiva.

Tej izjavi Hermanovi nasproti izrekam: 1. Laž je, da bi kedaj bil graški „Volksbildungsverein“ meni ponujal „Dorfbote“ in pa denarno podporo za izdavanje „Tednika“.

2. Laž in hudobno obrekovanje je, da „Tednik“ dobiva iz dispozičijskega fonda ustavovercev kako koli denarno podporo.

„Slovenski Tednik“ so ustanovili slovenski rodoljubi in imena mož, kateri so založili kavejo za ta list, so znana med najboljšimi, kadar se o naših rodoljubih govori. Zdržujejo pa „Tednik“ njegovi naročniki, katerih je že zdaj toliko, da „Tedniku“ od nikogar drugega nij treba podpore.

G. Herman govori od nekega vira, ki ga jaz sam bodem zanesljivega imenoval. Temu nasproti kratko rečem, da se mi najkdo koli zaznamuje, ki je raztrosil te laži, imenoval ga bodem lažnjivca in znal terjati od njega, da prekliče svoje obrekovalne besede. V Ljubljani 28. jul. 1873.

Dr. J. Vošnjak.

Poslano.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov.

Revalesscière du Barry

v Londonu.

Odkar je nj. sv. papež po rabi izvrstne Revalesscière du Barry srečno zopet ozdravel in je mnogo zdravnikov in bolnišnic njeni učinek pripoznalo, ne bo nikdo več nad močjo te drage zdravilne hrane dvomil in navedemo sledeče bolezni, katere brez porabe zdravila in brez stroškov odstrani: bolezni v želodci, v živcih, na prsah, pljučah, jetrah, na žlezah, na sluzni koži, v dušnjaku, v mehurju in na ledvici, tuberkole, sušico, naduho, kašelj, neprebavljivost, zapor, dristo, nespečnost, slabost, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavico, naval krvi, šumenje v ušesih, medlico in bljevanje tudi ob času nosečnosti, scarno silo, ožonost, sušenje, revmatizem, protin, bledico. — Izpisek iz 75.000 spričeval o ozdravljenji, ki so se vsem zdravilam zoperstavljale:

Spričevalo št. 73.877.

589, Wienerthorgasse, Ofen.

28. februarja 1872.

Samo 2 dni sem užival Revalesscière. To izvrstno zdravilo je pri meni, v mojem obupnem položaji čudeže storilo, zaradi česar to zdravilno sredstvo smelo drugo razodetje za trpeče človečanstvo imenujem. Izvrstna Revalesscière me je od nevarnega katara na pljučah in v dušnjaku, od vrtoglavice in tiščanja v prsah odrešila, katere so vsem lekom kljubovale. To čudežno zdravilo zasluži torej največjo hvalo in se more trpečemu človečanstvu najboljše priporočiti.

Florijan Köller,

c. k. vojaški upravnik v pokoji.

Tečnejši kot meso, prilani Revalesscière pri odraslih in pri otrocih 50krat svojo ceno za zdravilo.

V plehastih pušicah po pol funta 1 gld. 50 kr., 1 funt 2 gld. 50 kr., 2 funta 4 gld. 50 kr., 5 funtov 10 gld., 12 funtov 20 gld., 24 funtov 36 gld. — Revalesscière-Biscuiten v pušicah 2 gld. 50 kr. in 4 gld. 50 kr. — Revalesscière-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gld. 50 kr., 24 tas 2 gld. 50 kr., 48 tas 4 gld. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gld., — za 288 tas 20 gld., — za 576 tas 36 gld. — Prodaja: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradcu bratje Oberhansmeyer, v Innsbuku Diechtl & Frank, v Celovci P. Birnbacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru F. Koletnik & M. Morić, v Meranu J. B. Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnah in specerijskih trgovcih; tudi razposilja dunajska hiša na vse kraje po poštnih nakaznicah ali povzetjih.

Tuji.

29. in 30. julija.

Evropa: Moistrský iz Prage. — Jenko iz Belgrada. — Cisič iz Orloški. — Ahrin — Lefrer. — Kostut, Horsetzly iz Dunaja.

Pri Elefantu: Vugd iz Trsta. — Benek iz Gmoe. — Moser iz Beljaka. — Šuster, Aman od sv. Petra. — Dr. Grbec iz Idrije. — Mad. Guldengrein, Mulej iz Vrhniške. — Srancer, Gostiša iz Planine. — Grofca Sbruglio z otroci iz Udine. — Löw, Mautinger, Steiner iz Dunaja. — Honig iz Kapošvara. — Abram, Fišer iz Tomina. — Pamperl iz Celovca. — Pezdevšek iz Slivnice. — Pip iz Sapiane. — Poznič iz Doliča. — Mastnak iz Slivnice. — Ahčin, Vlasie iz Hrvaškega. — Rupnik, Leskovic iz Idrije. — Br. Rotschütz iz Hudevasi. — Borevič iz Karlovca. — Subič iz Benetk.

Pri Maliči: Strem iz Kaniže. — Langer z gospo iz Trsta. — Huber iz Reke. — Šuler iz Dunaja. — Jentel iz Maribora. — Hercog iz Dunaja. — Dragovina iz Trsta. — Beyer pl. Berghof iz Litije. — Dr. Zopf iz Grada. — Reimš iz Dunaja.

Pri Zamorec: Kreuzdapl iz Fellin. — Černe iz Dunaja. — Jose Gustav iz Ljubljane. — Šmoler iz Milana. — Weinberger iz Trsta. — Reimer iz Laškega trga. — Holman iz Zagreba. — Kristian iz Trsta. — Jesenko iz Kaniže. — Berkel iz Trbovlj. — Hausvirt s hčerjo iz Celja. — Asber iz Dunaja. — Kristjan iz Ljubljane. — Golob iz Karlovca. — Langenberg iz Berolina. — Hartman iz Judenburga.

Tržne cene

v Ljubljani 30. julija t. l.

Pšenica 6 gl. 80 kr.; — rež 4 gl. 30 kr.; — ječmen 2 gld. 90 kr.; — oves 2 gl. — kr.; — ajda 3 gl. 80 kr.; — prosó 3 gl. 40 kr.; — kornuza 3 gl. 70 kr.; — krompir 2 gl. — kr.; — fižol 5 gl. — kr. — masla funt — gl. 50 kr.; — mast — gl. 38 kr.; — špeh frišen — gl. 32 kr.; — špeh poven — gl. 42 kr.; — jajca po 2 kr.; — mleka bokal 10 kr.; govedine funt 26 kr.; — teletine funt 30 kr.; — svinjsko meso, funt 30 kr.; — sena cent — gl. 80 kr.; — slame cent — gl. 90 kr.; — drva trda 6 gld. 80 kr.; — mehka 5 gld. 20 kr.

Dunajska borsa 30. julija.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	67 gld. 55	kr.
Enotni drž. dolg v srebra	72	70
1860 drž. posojilo	102	40
Akcijske narodne banke	964	—
Kreditne akcije	211	—
London	110	80
Napol.	86½	—
C. k. cekini	—	—
Srebro	108	—

„Listki“.

Pod tem naslovom bode „Národna tiskarna“ v Ljubljani izdaval zbirko spisov beletrističnega in znanstvenega zapopadka v zvezkih po 20 do 50 krajcarjev.

Prvi štirje zvezki so že na svetlo prišli in jih imajo na prodaj: „Národna tiskarna“ v Ljubljani in Mariboru in sledeči bukvarji:

V Ljubljani: Janez Giontini; Jurij Lercher; Zeschko & Till; Otokar Klerr. — V Celovci: J. Leon; E. Liegel. — V Mariboru: E. Ferlinec. — V Trstu: F. H. Schimpf. — V Gorici: Karel Sohar. — V Celji: Karel Sohar. — V Ptui: Vil. Blanke. — V Zagrebu: Leopold Hartman.

I. zvezek.

Stenografija, sp. dr. Ribič. — Životopisje, sp. Rajč Bož. — Prešern, Prešerin ali Preširen, sp. Fr. Levstik. — Telečja pečenka, novela, sp. J. Jurčič. — N. Machiavelli, sp. dr. Ribič. — Pisma iz Rusije, sp. dr. Celestin. — Trstvo z grozdem na Ruskem, sp. dr. J. Vošnjak. — Čegava bode? sp. J. Ogrinec. — Národní jezik in trgovina, spisal L. Haderlap 25 kr.

II. zvezek.

Ivan Erazem Tatenbah. Izviren roman, spis. J. Jurčič 50 kr.

III. zvezek.

Prvi poljub. Novela, spisal J. Skalec — Na črni zemlji. Novela, spisal J. Skalec 25 kr.

IV. zvezek.

Lepi dnevi. Spisal Paulus. — Plašč. Novela. Ruski spisal N. V. Gogol; poslovenil L. Gorenjec. — Nekoliko opazek o izdaji slovenskih národnih pesnij. Spisal prof. dr. Krek 25 kr.

Br. 47 s. st./1873.

Oglas.

Podpisati kr. javni bilježnik kao sudbeni povjerenik daje ovim na znanje, da je kr. sudbeni stol Varaždinski na molbu Vjekoslava Glojnarica odlukom od 9. srpnja t. g. pod br. 2769 dozvolio

dobrovoljnu javnu dražbu žitka, vina, i blaga

na ostavinu Makse Glojnaric spadajućeg, te na dobru Paulovec nalazećeg se. Za obdržavanje te dražbe ustanovljuje se ročište na dne 12. kolovoza i sledeće dane t. g. prije i poslie podne u dvoru dobra Paulovec, na koje se pozivaju svikolici, koji što kupiti žele tim dodatkom, da će se pojedine stvari samo uz gotov novac najviše ponudivšemu predati, nu izpod procjenbene svote se nijedna prodati neće.

V Krapini, 27. Srpnja 1873.

Kr. javni bilježnik kao sudbeni povjerenik:

(199—2)

Josip Maicen.